

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

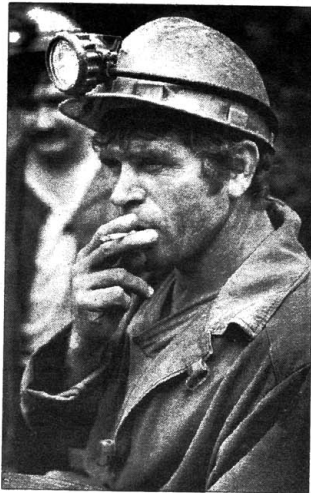

№ 208 [958] ♦ Вівторок, 1 листопада 1994 року ♦ Ціна договірна

Чим пахнуть нафта та таз України?

Великі гроші та економічна свобода — доводить Національна програма досліджень і використання ресурсів Азово-Чорноморського басейну. Хто цього ще не відчув, або хитріє або ж витратив "нох".

Та не вже ж не прикро на четвертому році державної незалежності затягувати до неможливого паски, лягти скажену дорожнечу завізних енергоносіїв і при цьому читати заголов-

ки рідних газет: «У нас триста родовищ газу», «Нафта є. Нема кому займатися її розвіданням та видобутком» тощо?

Звісно, що так і рветься з язика «палке вітання» нашим звичайним правителям, що турботливо укладають та переукладають боргові угоди на постачання з інших країн нафти й газу, в той час як власне добро лежить нерухо-

(Закінчення на 3-й стор.).

Без авторитарності й волюнтаризму

«Закон про місцеві Ради народних депутатів» доцільно було б назвати «Законом про місцеву владу» і прийняти його якомога раніше, але не пізніше 20 листопада», — підкреслив 28 жовтня Голова Верховної Ради України Олександр Мороз під час наради з керівниками Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, ряду міських Рад народних депутатів. Він відзначив, що тільки якнайшвидше прийняття парламентом цього закону дасть змогу уникнути в країні вакууму влади до завершення роботи над новою Конституцією України. А вона, на думку Олександра Мороза, з'явиться не раніше ніж через 9 місяців.

(Закінчення на 2-й стор.).

Вшанували пам'ять визволителів

Піввіку тому, наприкінці жовтня 1944 року, радянські воїни визволили від фашистських загарбників Закарпаття. Тоді ж збулася заповітна мрія жителів краю про возз'єднання з матір'ю-Україною.

Маніфест про це волевиявлення громадян регіону прийняв історичний Перший з'їзд народних комітетів Закарпаття.

Закарпатці широко відзначили ці дати. У містах та селах вшанували визволителів, відбулися учорішні мітинги, панахиди. До численних обелісків, братських могил лягли живі квіти. У навчальних закладах проведено уроки пам'яті, тематичні вечори.

Торжества тривали з п'ятниці до неділі включно. Для участі в них до Ужгорода прибули делегації з Праги, Братислави, Ниредьгази, Сату-Маре, Кросно, сусідніх областей та міст України. З'їхалися на береги Ужа й ветерани — учасники боїв за визволення краю. В обласній Раді для них було влаштовано прийом.

Відбулось також спільне учорішнє засідання обласної, ужгородських міської та районної Рад. Промовці акцентували: необхідно, аби кожен на своєму місці зробив усе можливе в ім'я зміцнення та розбудови нашої держави.

Вибираємо свій шлях

29 жовтня перший заступник Голови Верховної Ради України зустрівся з Президентом Національного банку Союзної Республіки Югославія Драгославом Абрамовичем. Під час бесіди обговорювалися економічні питання, зокрема низка проблем в аграрній галузі. Д.Абрамович розповів, як здійснюється реформи в народному господарстві його країни, про деякі аспекти приватизаційних процесів, а також дії югославського уряду щодо подолання спаду виробництва.

Інструкція як керівництво до дії?

Сімферопольський міськом Компартії Криму провів збори представників трудових колективів, на яких був присутній перший секретар рескому КПК Леонід Грач і прем'єр-міністр Республіки Крим Анатолій Франчук. Втім останній, побачивши операторів телебачення з телекамерами, залишив зал.

Перший секретар міському КПК Федір Вовчан назвав ситуацію в народногосподарському комплексі критичною, звинувативши у цьому владні структури півострова. «Рано чи пізно робітничий клас звернеться до політичної боротьби», — резюмував він. До речі, всі учасники зборів реском КПК видав рекомендації «Що необхідно знати і робити, аби юридично правильно діяти під час організації колективних дій на виробництві». Мова йде

про організацію мітингів, демонстрацій, пікетувань, страйків та інших форм протесту.

Позиція українських громад

У Євпаторії пройшла конференція українських громад західного регіону півострова. Обговорено ситуацію, що склалася в Республіці Крим, зокрема у зв'язку зі спробою політичних сил за участю деяких депутатів Державної Думи РФ та лідерів шовіністичних угруповань Росії спричинити деструктивну обстановку в автономній частині України. Делегати конференції звернулися до Верховної Ради України і Президента України Леоніда Кучми з вимогою розпустити Верховну Рад Криму і ліквідувати інститут президентства автономії. Обрано делегатів на другий конгрес українців Криму, який відбувається 17 грудня в Сімферополі.

БЕЗ АВТОРИТАРНОСТІ Й ВОЛОНТАРИЗМУ

(Початок на 1-й стор.)

Голова Верховної Ради також сказав, що в проект закону має бути закладено принципи «протиавторитарності», який запобігатиме проявам авторитарності, волонтаризму у вертикалях влади, зміцнює тим самим демократичні основи держави.

У свою чергу, більшість голів Рад при обговоренні проекту закону, схваленого Верховною Радою у першому читанні, відзначили розмитість формулювань щодо виконання Радами та виконавцями функцій державної влади на місцях, а також повноважень у місцевому самоврядуванні. Вони висловили ряд конструктивних пропозицій і поправок до законопроекту, які були передані в Комісію Верховної Ради з питань державного будівництва, діяльності Рад і самоврядування.

На нараді також були присутні народні депутати, представники Адміністрації Президента України.

До 50-річчя Перемоги над фашизмом

Україна у другій світовій війні: уроки історії та сучасності

На таку тему в Києві наприкінці минулого тижня відбулася міжнародна наукова конференція, присвячена 50-річчю визволення України від німецько-фашистських загарбників і півкулі Перемоги. Її організаторами виступили Інститут історії НАН України, Міністерство оборони та Академія Збройних Сил України. У роботі конференції, крім науковців нашої держави, взяли участь учні Вільюру, Росії, Канади, США, інших держав близького і далекого зарубіжжя. Від імені Президента і Кабінету міністрів України учасників конференції привітав віце-прем'єр І. Курас. Він наголосив, що урочисто відзначивши 50-річчя визволення України від німецько-фашистських загарбників, наш народ, як і всі народи колишнього СРСР, активно готується до 50-річчя Перемоги над фашизмом. Про її всесвітньо-історичне значення має ще сказати своє вагоме слово і наука.

У численних доповідях і дискусіях науковці аналізували участь України у битві з німецько-фашистським навалом, боротьбу нашого народу супроти фашизму. Оцінки подій були неоднозначні. У багатьох виступах вчених наголошувалося, що перемога над гітлерівською Німеччиною стала можливою лише завдяки спільним зусиллям всіх народів колишнього Радянського Союзу, їхньої дружби, бойовій звитязі. Йшлося, зокрема, про безприкладні бойові подвиги українців на рідній землі та на інших фронтах, у партизанських загонах, про подвиги нашого народу на трудовому фронті, який забезпечував воїнів зброєю, продовольством тощо.

Численні учасники конференції підкреслювали, що у хвилі «мтингової демократії» нерідко спотворюється правда про Велику Вітчизняну війну 1941–1945 років. Обов'язок науковців не лише віддати належне її ветеранам, а й сказати про неї суцільну правду наступним поколінням нашого народу.

Володимир ЧЕРКАС.

ЛЕОНІД КУЧМА ВІДВІДАЄ США З ДЕРЖАВНИМ ВІЗИТОМ

Наступний візит Президента України Леоніда Кучми до США, намічений на 22 листопада, здійснюватиметься на державному рівні. Про це Леонід Кучма повідомив журналістів на прес-конференції, проведений в киявському міжнародному аеропорту «Бориспіль» відразу ж після його повернення з Канади, де він перебував з п'ятиденним державним візитом.

Леонід Кучма повідомив про свою зустріч у Вінніпезі з заступником Держсекретаря США Струбом Телботом, куди той приїхав для обговорення з Президентом України питань, що стосуються його майбутнього візиту. Телбот запевнив, що Сполучені Штати Америки

робитимуть все, щоб позитивно вирішити питання про надання Україні гарантій безпеки, сказав Президент України.

Відповідаючи на запитання кореспондента Укрінформ про найближчі плани, Леонід Кучма сказав, що до візиту в США буде не менш напружена робота в межах близького зарубіжжя. Очікується візит в Україну державної делегації Узбекистану, а потім сам український Президент здійснить поїздку в Туркменістан для вирішення питань, що стосуються боргів України.

Росія на сьогоднішній день є найбільшим кредитором України, і було б просто несправедливо, якби вона з якихось незалежних від неї

самой причин не змогла взяти участь у конференції представників країн «великої сімки» і міжнародних валютно-фінансових організацій «Партнерство заради економічного реформування України», заявив Президент України Леонід Кучма на прес-конференції, яка відбулася у киявському міжнародному аеропорту «Бориспіль».

Оцінюючи виступ на конференції міністра закордонних справ Росії Андрія Козирєва, Леонід Кучма сказав, що йому сподобався, зокрема, теза, що стосується західних кредиторів: «Давайте надавати допомогу Україні не так, як Росія».

Президент України вважає всі рішення «великої сімки»

та інших організацій про виділення Україні кредитів позитивними. Ці гроші, повідомив він, підуть насамперед на покриття платежів Росії і Туркменістану за нафту і газ. У той же час він підкреслив необхідність негайної структурної перебудови економіки України з тим, щоб використати надану допомогу з максимальною користю, заважаючи при цьому, що на це піде «не один день, і навіть не один рік».

Торкаючись ходу і підсумків переговорів у Канаді, Леонід Кучма, за його словами, розрізномовно підписав угоди «не як деклараван, а дуже важливі, конкретні і конструктивні».

У комісіях Верховної Ради України

Відбулося спільне засідання постійних комісій з питань оборони і державної безпеки та у закордонних справах і зв'язках з СНД, на якому розглянуто проект Закону «Про приєднання України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 1 липня 1968 року», внесення на розгляд Верховної Ради Президентом України.

З доповідями на засіданні комісій виступили міністр закордонних справ України Геннадій Удовенко та віце-прем'єр-міністр, міністр оборони Валерій Шаров.

У роботі засідання взяли участь народні депутати з інших комісій, керівники ряду міністерств і відомств, експерти. Вів спільне засідання комісій перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Ткаченко.

Насиченим був порядок денний в комісіях з питань правової політики і судово-правової реформи, з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності депутатів, які, до речі, у другій половині дня провели спільне засідання. Комісія з питань ядерної політики та ядерної безпеки

працювала над проектом Закону про використання ядерної енергії, який має розглядатися сесією в кінці листопада. Законопроект про боротьбу з корупцією опрацьовувала Комісія з питань законності і правопорядку.

В цей день працювали і в ряді інших комісій Верховної Ради.

Комісія Верховної Ради України з конституційного забезпечення свободи слова та засобів масової інформації вивчає пропозиції щодо змін і доповнень до Кримінального, Кримінально-процесуального кодексів України та Кодексу України про адміністративні порушення, які, відповідно до прийнятих законів України «Про інформацію», «Про друковані засоби масової інформації (преси) в Україні», «Про телебачення і радіомовлення», мають захистити права журналістів, разом з тим визначити їхню відповідальність за достовірність поширюваної інформації.

Продовжується робота над законопроектом, який має забезпечити захист прав громадян на інформацію, зокрема на друковані засоби масової інформації.

Продиктовано в номер

півноччю, приймають українських моряків та членів їх сімей на Прикарпатті в дні великих свят. Скажімо, на Різдва і Великдень.

І ось ще одна важлива віха цієї вкрай потрібної співпраці. На зустрічі в Івано-Франківську керівництва області з командуванням ВМС України вирішено, що прикарпаття своїми силами збудують готель для морських офіцерів у Балаклаві і ряд осель, у яких оселяться сім'ї українських моряків.

Без «Скіфського оленя»

У недало, 30 жовтня, урочистою церемонією нагородження переможців у столичному Будинку кінематографістів завершився XXIV Київський міжнародний кінофестиваль «Молодість». На жаль, Гран-прі — статуетку «Скіфського оленя» — журі не присудило нікому. Зате переможці в окремих конкурсах категорій відтепер щороку матимуть змогу відпочивати на Канарських островах. Відповідно тайм-шері їм надав генеральний спонсор «Молодість» — корпорація «Уолфс менеджмент». Серед шасливиць — студент Джо Шуп з Великобританії з фільмом «Розшуку-

ється», грек Джордж Зафіріс з короткометражною картиною «Ізмаель», російські аниматори Ольга Фоєренська — «Розповідь про чудо з чудес» та Олександр — «Татарин». А за повноцінний метажанр — ігровий фільм «Співацька Жозефіна й миначий народ» приз отримав український режисер Сергій Маслобойченко.

У Тель-Авіві під арештом

опинився унікальна колекція іудаїки Львівського музею етнографії і художнього промислу. Вона з успіхом експонувалася там у музеї єврейської діаспори, допоки не знайшовся родич Максиміліана Гольштейна, львівського колекціонера, який свого часу передав збірку музею. Той претендує на спадок Єврейська громада оприлюднила заяву з вимогою повернути колекцію в Україну. Ізраїльські музейники обіцяють дотримати угоди, та львівська громада не дуже вірить в це. Олені вбачають коріння інциденту у саваїлі тамтешнього судочинства. Інші — у правовому невідстві керівництва музею, яке зобов'язало було передати цілі усі підпункти тещі.

Під'їжджай — і управляй

У Вінниці стала до ладу найбільша в Україні газозаправна станція для автомобілів. За словами начальника відділу розвитку газового господарства державного підприємства «Вінницягаз» Івана Токаленка, щодоби вона запрацюватиме близько 600 автомобілів.

Аналогічні станції в Сумах, Харкові і навіть у столиці за потужністю приблизно удвічі поступаються вінницькій. Заправка 20-літрової місткості, як вистачить на 400 кілометрів, коштує 230 тисяч карбованців.

Прикарпаття від моря далеко, але...

...морські справи дедалі більше цікавлять місцевих жителів. Особливо все те, що стосується розбудови Військово-Морських Сил України. Уже протягом кількох років жителі Снятинського, Верховинського, Косівського та інших районів області сподіваються автотранспортні каравани з продуктами у морській підрозділі, дислоковані на Кримському

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про кошторис Національного банку України на II півріччя 1994 року

Верховна Рада України постановляє:
1. Затвердити кошторис Національного банку України на II півріччя 1994 року з урахуванням положень, зазначених у пункті 7 цієї Постанови.

2. Надати право Правлінню Національного банку України проводити перерозподіл коштів у межах затверджених витрат за окремими статтями розділу II кошторису з наступним обов'язком інформувати Верховну Раду України.

3. Встановити, що взаєморозрахунок Національного банку України з Міністерством фінансів України здійснюється, виходячи із реальних надходжень процентів за надані Міністерству фінансів України кредити.

4. Національному банку України до кінця 1994 року здійснювати купівлю іноземної валюти на міжбанківському валютному ринку України за рахунок власних коштів лише у випадках, які сприятимуть стабілізації курсу українського карбованця.

5. Установити, що з метою підтримки валютного обмінного курсу українського карбованця валютні надходження на користь резидентів, які підлягають продажу до офіційних валютних резервів в 1994 році, реалізуються на Українській міжбанківській валютній біржі.

6. Дозволити Національному банку України в 1994 році використати 60 млн.

доларів США із офіційних валютних резервів Національного банку для завершення будівництва виробничих потужностей по виготовленню національної валюти відповідно до укладених контрактів.

7. Спрямувати кошти в сумі 3100 млрд. українських карбованців, які були призначені у кошторисі для закупівлі Національним банком України на міжбанківському валютному ринку України іноземної валюти, до Державного бюджету України для використання на оплату праці працівників освіти, науки, культури і охорони здоров'я відповідно до Постанови Верховної Ради України «Про порядок введення в дію Закону України

«Про визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України з питань оплати праці» від 23 вересня 1994 року.

8. Національному банку України подати на розгляд Верховної Ради України проект кошторису Національного банку України на 1995 рік до 15 грудня 1994 року.

9. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комісію Верховної Ради України з питань фінансів і банківської діяльності.

Голова Верховної Ради України О. ПОРОС.

м.Київ, 21 жовтня 1994 року.

ЧИМ ПАХНУТЬ НАФТА ТА ГАЗ УКРАЇНИ?

(Початок на 1-й стор.).

НЕВЖЕ ФОНТАНИ

«НА ЗРІСТ НЕ ВДАЛИСЬ»?

Скептики можуть покритиквати від свільності визначення «доброт». Та нічого страшного. Британці теж вели недовірливо ставилися до прогнозів низки англійських фірм, що взяли 25 років тому за дуже сміливий проєкт — нафтове свердловина на дні Північного моря. Тепер відомо, що ділянку добувають половину всієї нафти, несподіваної країни.

За результатами останніх, дуже обережних, офіційних опиток російських та українських інститутів на Азово-Чорноморський басейн припадає більш ніж 40 відсотків усіх чин не розвіданих традиційних (тобто нафти і газу) вуглеводневих ресурсів України. З урахуванням такої вуглеводневої сировини, як газопатрати та підгірні води, характерної лише для моря та вічної мерзлоти, Південний регіон переважає Східний та Західний райони узяті.

Свого часу Петро Шелест, колишній перший секретар ЦК КП України, подав до Політбюро ЦК КПРС доповідні записки, датовані 25 січня 1968 року, в якій з серйозним науковим обґрунтуванням було дано прогноз можливого розвитку саме в Україні видобування нафти і газу аж по 1989 рік.

Нещодавно доктор історичних наук Володимир Серійчук оприлюднив цілком цікавий документ. Це його випливе, що за радянської розвідки (а в їх потували факти) вже 1975 року Україна могла б видобувати до 22 мільйонів тонн нафти та 70 мільярдів кубометрів природного газу, а в 1980 — 36 мільйонів тонн нафти та 90 мільярдів кубометрів газу. Причому за собівартості видобутку значно нижчої, ніж будь-де в СРСР на той час.

І якби не сталося недовідної відкриттів величезних нафти і газу родовищ у Західному Сибіру, ймовірно, що було б задоволене прохання Шелеста до Держплану СРСР та відповідних міністерств підготувати пропозиції з прискореного розвитку нафтової та газової промисловості в Україні. А сілком за тим пішли б і копії, і техніка, і потрібні обсяги геологорозвідувальних робіт, експлуатаційних свердловин. Загалом, закрутилося б колесо нашої нафтино-енергетичної фортуни.

Та як то кажуть, не випало. Шелест, і його пропозиція виявилася «не під мастю». Можливо, за те, що надто вже запозовав висував Петро Юхимович все українське, а «нафтові фонтани» республіки — просто «на зріст не вдалися» порівняно з сибірськими.

З розрахунку на весь СРСР здавалося, що логічніше вкласти силі і кошти у великі розробки надр, щоб кошти вже «качали», то ніж відразу. Сталіна, що європейський регіон біля як стільки було забезпечено нафтою і газом Сибіру.

Туди, до Сибіру, з усіх усюд, у тому числі з України, потекли матеріальні та людські ресурси, гроші й технології.

Вкладення у пошуково-розвідувальні роботи та обслуговування нафтогазовидобувальної інфраструктури Сходу, Заходу й особливо Півдня України було заморожено.

ТАКОГО ШЕЛЕСТА НЕ ЧЕКАВ!

Хоч я давно, не «розморозив» й ті досі, незважаючи на гостру потребу тепер уже окремої держави у власній вуглеводневій сировині.

Публікація в «Голосі України» (від 27 серпня ц.р.) тієї самої доповідної записки майже двадцятирічної давнини, що була надана на вивчення прогнозу Петра Шелеста?

Сприятливий геологічний прогноз і перспективи — ось що величезно важливо для економіки країни, що знає глибину кризи. Ми маємо чітко

соби уявляти, на що можна спертися, щоб видіратися з прикри, за рахунок яких можливостей підємо на ривок з енергетичної неволі. Виявляється, такі можливості є, і їх дуже навіть вдоволь. Далеко не на повну потужність використовуємо старі нафтогазові регіони — Східноукраїнський та Західноукраїнський.

Голова Держкомнафтогазу України М. Ковалюк все ж таки був несприйнятливий, коли під час обговорення у Верховній Раді проєкту будівництва Одеського терміналу на запитання одного з депутатів про простоявання продуктивних свердловин, особливо в Західній Україні, відповів, що в галузі робиться все можливе для стабілізації рівня видобутку нафти.

Насправді на Сході й Заході є багато свердловин, що простояють як ці мало не працюють зовсім. Не привадило в рух цілий низ резервів збільшення видобування нафти, газу й конденсату на експлуатаційних родовищах. Резерви ці пов'язані з транспортуванням, перероблянням, даблянням і раціональним використанням надзвичайно цінної мінеральної сировини та похідних продуктів.

Що ж до Південноукраїнського регіону, потенційно найбільшого на газ і нафту, то він — цюнайскавський приклад нашої непереворотності, некомпетентності, а то й дурити на слові, ліночів. Інших слів не добереш, враховуючи розмах і втрату можливого видобування.

А для наочності ось така картинка, що багато пояснює навіть далекому від геології громадянину. Краснорядський край півдня Сходу давно відомий як нафтогазовидобувальний регіон. З протилежного боку, якщо рухатися на захід відносно Азовського та Чорного моря, — відомі родовища нафти і газу в Румунії. У проміжку — територія України, за геологічними умовами тожорні як ці дуже близько до тих — нафтогазових. Мало того, вважають, що збережистість вуглеводнів у морі крапа, ніж на сушіжньому суходолі.

Тепер згадаймо не приклад нафторозробок у Північному морі. Не помічаєте зв'язку?

Зарубіжні нафтогазові компанії, дай їм волю, дуже давно вже перейшли б від прогнозів до справи. А в нас досі ніхто не займається системним вивченням цього регіону, не веде пошуково-розвідувальних робіт. Держкомгеології України постійно скорочує обсяги геологорозвідки на Півдні. Коли щось епізодично й робиться, то переважно на суші.

МІЛЬЙОН ПИШЕМО, ДВА — В УМІ

Бракую серйозної програми вивчення Азово-Чорноморського басейну й в Держкомнафтогазу. Національну програму «Нафта й газ України до 2010 року» складено надто загально й декларативно, без урахування фактичних суворих реалій. Вони скоріше являють собою «протокол по намірам» наших відомств, ніж керівництво до дії.

Торішнього гравця було створено новий орган державної виконавчої влади — Національне агентство морських досліджень і технологій (керівник — академік Академії інженерних наук України Олександр Шипилов). У стилі строків агентство розробило проєкт Національної програми досліджень і використання ресурсів Азово-Чорноморського басейну, інших регіонів Сітового океану на час до 2000 року. Цю програму високо оцінили науковці й виробничники, вона була схвалена в постійних комісіях Верховної Ради й затверджена Указом Президента України.

Комплексний проєкт «Нафта й газ» — ключовий у цій програмі. Головним його розробником і одним з виконавців є науково-виробничий концерн «Українфтиств», створений під егідою Української нафтогазової академії (УНА). Виконавцями проєкту на конкурсних засадах визначені 13 підприємств і інститутів. Вони запропонували ряд заходів і нових технологій, за допомогою яких вже в найкоротший строк можна бу-

ло б налагодити видобуток спочатку на березі, а згодом і в морі.

Чи варто поспівати, що, окрім вигоди для народного господарства, це обійде ще й додаткові робочі місця, заробітки спеціалістів, які бажано повернутися із сибірських районів Росії в Україну. В нафтогазовому господарстві Росії зараз теж ситуація складна. Це й змушує нафтовиків, газовиків України подумати про повернення додому. Але що ж на них чекає тут?

Всесвітню підтримку такому потрібному, знадє Міжнародний Фонд гуманітарних і економічних зв'язків України з Російською Федерацією, його президент Віктор Фокін, який незмінно обстоює ідею незалежної вітчизняної економіки, бачить майбутнє за проєктами типу «Нафта й газ». Важко не погодитися з його думкою, що розрахунок за енергоносії за світовими цінами для України, як виявилось, вкрай спотворюється. Отже, державі потрібно зараз не пошкодувати коштів і якнайскоріше зайнятися пошуком і видобутком власних енергоресурсів. Залежність в цьому плані від будь-якої країни, навіть найдружнішої, зачіпає наші державні інтереси. Крім Азово-Чорноморського шельфу, В. Фокін називає й інші перспективні геологічні структури і переконаний, що рано чи пізно заїмаємо їх розроблянням.

Адже що таке для нашої держави зростання видобутку тієї ж нафти на вітчизняній території? Як вважає генеральний директор концерну «Українфтиств», член-кореспондент УНАГ Віктор Олексійович Третяк, видобуваючи в себе додатково мільйон тонн, фактично додаємо два, бо гроші «повертаємо» з закупівлі на розвиток свого ж таки виробництва. Заощаджуємо при цьому мільйони доларів!

ЕКОНОМІКА НАВПАКИ — ЦЕ НЕ ПО-КУВЕЙТСЬКИ

Та поки що держава «заощаджує» на несправданих програмах досліджень й використання морських надр. Строки початку передбаченого бюджетом фінансування постійно відсувалися. Лише наприкінці вересня ледь в дуже скромних розмірах почало надходити. Ось чому «зависли» контракти, за якими «Українфтиств» і його компанії давно мали розгорнути бурхливу діяльність.

А «кешіт» доводитися з іншого виводу й випустити пар, примножуючи запитання до уряду і Президента. Відповідь, як заведено, немає. Не має рації і розпочата справа.

Мініфи дав відписку Національному агентству морських досліджень і технологій, в якій радить визначитися у пріоритетності своїх програм і виявити життєво необхідні, ніби то має сумнів у значенні програм і нафти й газу.

А що коли в наших чиновників справді є сумніви і не відчувати вони, якими змінами в економічному і політичному житті віє від цього «нового Кувейту»?

Тоді не гріх їм і підказати. Напевно знайдуть, що знає їй справжній ціну.

Тож хай ця публікація стає запитанням до розмови людей ділових, що володіють ситуацією і справді відслідковують за результатами.

Що ж до мільйонної оцінки Півдня України як «нового Кувейту», як промислової не десь, а в американській пресі, дозволює собі значити: хай вже краще нас у світі вважають за потенційно багатих, аніж за неспроможних. Погодьтеся, обстоювати протилежне — принаймні смішно.

Люділка МЕНЖУЛІНА.

Нові технології

ВОДА РІЖЕ МЕТАЛ

Саме такий

пересувний газозварювальний апарат «Водедек-200» створено на Дослідному виробничому інституті механіки НАН України. Над його розроблянням інженерний колектив члї чолї з головним інженером, кандидатом хімічних наук Анатолієм Єгунуном, по суті, «хрещеним батьком», та головним пропагандистом винаходу, працював майже півтора року. Зате й результат роботи який: під час газозварювальних робіт агрегат цілком замінює карбідні апарати. Як зізнався Анатолій Васильович, спочатку мало хто вірив, що таке взагалі можливе.

Упевнений, що читачів цікавить не так технічний бік, як те, яку користь матимемо від новинки. Тож міркуйте самі: відомо, що карбід, потрібний для газозварювання та газозварювання, не виробляють в Україні взагалі, тому його доводиться купувати за валюту. А «Водедеком» дає змогу що валюту заощаджувати, що, враховуючи складну економічну ситуацію, погодьтеся, було б зовсім не зайве. Вже підраховано, що завдяки цьому винаходу на кожному кубометрі газової суміші заощаджують до 200 тисяч карбованців.

Крім того, агрегат має істотну перевагу з екологічної точки зору. Під час роботи карбідних апаратів внаслідок згоряння ацетилену у навколишнє середовище виділяється вуглекислий газ, а за високих температур — така страшна отрута, як оксид вуглецю. «Водедеком» вигідно відрізняється тим, що не виділяє в атмосферу жодних шкідливих домішок. Як на мій погляд, цінність винаходу очевидна.

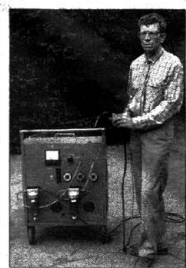
Проте мене, крім усього, приємно вразило й інше: у нашій державі попри економічні труднощі це досить людей, ладних щось робити, винаходити, поділяючись на чистий ентузіазм. Адже жодного з них, хто розробляв «Водедеком», не було відзначено якоюсь грошовою винагородою як це чинить. Та й гроші, потрібні для виробничого агрегату, — з власного резерву підприємства.

А на сьогодні агрегат уже цілком окупили себе. За підрахунком Анатолія Єгунуна, «Водедеком» окупує себе за 3,5 місяця. І це тільки завдяки заощадженню карбіду. Стає зрозуміло/защадженню, яку виявляють до агрегату малі підприємства. Найбільш далекоглядні і практичні з теперішніх комерсантів поспішили укласти договори з Дослідним виробничим на поставку «Водедеком», незамінного, за відгуками спеціалістів-професіоналів, під час роботи з кольоровими й благородними металами, керамікою, склом, а також у зубопрофезуванні. До речі, від Міністерства охорони здоров'я заявлює, що не надходило. Втім, слід віддати належне й деяким державним підприємствам, наприклад таким, як «Київпромв'язобуд», що виявили немалу активність у цьому питанні.

Залишається лише шкодувати, що агрегат поки що не запущено в серієне виробництво: виробляють лише пробні партії на замовлення. До того ж винахід навіть не запатентовано, але це справа часу.

Сергій НАГОРНЮК.

На знімку: Анатолій Єгунів біля газозварювального апарата «Водедек-200».

Прочитайте всі!

«...Добро зійде, нехай мало зійде, але сіяти потрібно»

Редакція екологічної газети України «Зелений світ» видала спецвипуск «Розстріляні екології», присвячений видатним правоохоронцям, які не тільки зробили свій внесок у підняття Природи, її охорони й ліквідації злочинів, а й своїм життям виклали базис для усвідомлення прийдешніми поколіннями: головне в житті — здоров'я і правда, бо тільки в гармонії духовного й фізичного здоров'я може існувати Людина.

Автор «Нарисів про репресованих діячів охорони природи України» Володимир Борейко (голова Комісії із запобігання справи та охорони дикої природи Української екологічної асоціації «Зелений світ») зі студентських років Еколог з

великої літери, працює діявом, паліно й гостро. Нещодавно разом з однодумцями видав нарис про розслідування саме екологічних злочинів радянської армії.

Новий вивісник про репресованих природохоронців без болю читати неможливо. В зверненні до читачів перший заступник голови УЕА «Зелений світ» Юрій Самойлович пише: «...Тільки в Україні репресії 30-х років знищено 40 відсотків діячів-природохоронців, і ще 10 відсотків емігрували під час громадянської та Великої Вітчизняної воєн. Отже, знищено кожного другого. Приблизно така сама сума картин і в Росії».

Пам'ятаю своє навчання за часів розгрома екологічної на-

уки під прапором дисципліни, коли генетика — наймудріша і найінтересніша наука — перебувала в ранзі «продажної» науки імперіалізму, а в курсі політичної економіки викладали теорію народження життя за Апенінінською. Скільки втрачено часу (яке потім кандидати наук проходили «лікбез» і сходили доціль академіка Сергія Михайловича Гершензона), скільки студентів, майбутніх науковців, не змогли реалізувати себе під час штучного гальмування розвитку біології України!

Нарис Володимира Борейки, як данину історичній правді заради майбутнього, читати цікаво не тільки біологам. Перед нами постають живі образи на-

ших Учителів, захисників майбутнього життя.

З приємністю свідчу, що депутати Верховної Ради з зацікавленістю знайомилися зі спецвипуском газети «Зелений світ». Отже, сподіваюся, що правда залишиться в серці й розумі, а це піддає на користь в роботі над новими законами України не тільки природоохоронного напрямку, що людина культура не дасть розв'язати лагнотів реакції порядності, бо сіяти добро потрібно. А воно обов'язково зійде.

Наталія ПРОБОВАЧЕНСЬКА, член президії Української Ради миру, кандидат біологічних наук.

Продіювано в номері

Створено Національну конфедерацію профспілок

В актовому залі Інституту філософії НАН України відбулася установча конференція Національної конфедерації профспілок України, в організації якій взяли участь Незалежна профспілка журналістів, «Солідарна профспілка України», профспілка — асоціація льотного складу, федерація «Солідарність», профспілка працівників Академії наук, профб'єднання «Громада», профспілка працівників інвестиційних та малих підприємств, профспілка працівників спільних підприємств. Делегати і гостей установчої конференції НКПУ вітали голова Комісії з питань соціальної політики та праці ВР України Юрій Бугадин, секретар посольства США в Україні Ерік Грін. Конференція ухвалила декларацію та статут Національної конфедерації профспілок України, в яких сформульовано основні засади і мету створеного профб'єднання.

За наданою оргкомітетом інформацією, Національна конфедерація профспілок України об'єднує в своїх лавах більш як вісімсот тисяч членів, які входять до організації засновників НКПУ, і таким чином стане другим за кількістю профб'єднанням України та новою реальною силою як у профспілковому русі, так і в політичному житті України. Цікаве об'єднання в НКПУ профспілок творчої та наукової інтелігенції, профспілок, що охоплюють своїм членством практично всіх працівників недержавного сектора економіки, а це дозволяє зробити прогноз щодо зростання впливу НКПУ у ході подолання держпідприємств і держукладу до нових форм власності. Проблеми, що виникають при цьому, вже відчув на собі льотний склад України, який нині вимушений захищати свої інтереси і права більш як у п'ятидесяти авіакомпаніях, що діють в Україні.

Серед заходів, що пропонувалися на конференції, — переговори з Кабінетом міністрів України про надання коштів на збереження робочих місць висококваліфікованих працівників з метою уникнути втрати науково-творчого потенціалу за кордон, створення системи недержавного соціального і пенсійного забезпечення, що дає б можливість значною мірою підвищити соціальну захищеність громадян України; питання гарантій працівників недержавного сектора економіки за умов неплатоспроможності чи банкрутства підприємств, боротьба за вдосконалення судово-правової галузі тощо. Установча конференція НКПУ прийняла ряд звернень до керівників держави, а також подала пропозицію про нове формулювання статті 95 Конституції України, в якій було б відбито права та гарантії діяльності профспілок. Приємне враження справила й атмосфера власне конференції НКПУ, практично не було традиційних для наших профспілок звичувань усіх і в усьому, зведення рахунків і погроз. Навпаки, панував дух взаєморозуміння, спільності інтересів.

Борцям за волю

У Рівному, в районі Басового Кута, відкрито пам'ятник-монумент українським підпільникам, членам ОУН, воїнам УПА — всім тим басівським юнакам і дітятам, що за буремних років визвольних змагань були захищати Україну. Перед відкриттям була служба Божа у місцевому Свято-Троїцькому храмі, хрестий хід центральною вулицею селища, а також мітинг-реквієм. Виступили колисьні підпільники, за зв'язки, рідні загиблих у боротьбі за волю України.

У ХДП є концепція Конституції

Необхідність прийняття нового Основного Закону України стала суспільною потребою. Політичні партії вже включилися до конституційного процесу. Свій проект концепції Конституції України в київському Будинку літературі представила Християнсько-демократична партія України. Її голова Віталій Жаравський, народні депутати, підприємці, відомі політики та юристи знаймали, зокрема, й нова Конституція повинна передбачати президентську форму правління в соборній унітарній державі з оптимальною децентралізацією влади.

Як ЖБК на «МММ» став схожий

І там, і там людей шукали. Але вони сподіваються на справедливості

Події, які ще не скінчилися і, очевидно, так просто не скінчатися, розвивалися таким чином. Спочатку були приємні новини. У жовтні 1992 року Кабінет міністрів України видав постанову «Про подальший розвиток житлово-будівельної (житлової) кооперації». Міністерство фінансів установило «Порядок надання пільгового кредиту житлово-будівельним кооперативам». Розпорядженням президента України в Києві Івана Савицького Президенту в Києві Івану Савицькому від 5 квітня 1993 року було передано в місті житлово-будівельних кооперативів, і визначенося терміни сплати пільгових внесків, а в квітні — липні у Києві сформовано і зареєстровано юридичними особами 15 ЖБК, відкрито їхні рахунки в банках. Справу, розпочату Салієм, продовжив його наступник Леонід Косаківський, чий розпорядженням від 11 червня за кооперативами було зареєстровано будинки в різних районах міста; громадяни на підставі виданих їм довідок зробили на рахунки своїх ЖБК пільгові внески в розмірі 10–25 відсотків від повної тогочасної вартості будинку.

Отже розпочається частина друга цієї історії, сума і трагічна. Списки членів деяких кооперативів наслідок кабінетно-бірократичних непорозумінь у лабораторіях міської держадміністрації не були затверджені, інших — затверджені. Вітім, довідки про членство, як уже зазначалося, видали всім, і гроші громадяни, маючи такі надії, внесли.

Мало того. Державних кредитів кооперативним так і не дочекалися. І розпорядженням Косаківського від 31 грудня 1993 року фінансування будинків, спорудження яких розпочато 93-го року, перераховано на ліміт міської адміністрації за рахунок коштів міського бюджету. ЖБК фактично ліквідовуються: квартируванню фактично пропонувати створити з них ЖК та підготувати пропозиції щодо прохання кооперативникам квартир... за повну вартість.

Поки пропозиції ті готувалися, члени ЖБК провели мітинг протесту. Але ні він, ні лист до самого Кравчука не допомогли: мітинг утамувала міліція, а лист після поштових до маршрутом «Адміністрація Президента — Кабмін — Мінфін» прибав до міської держадміністрації «на розглад» вирішення згідно з чинним законодавством». А в серпні надійшли до кооператива члени квартирантів С. Коваленка, в яких повідомляли ціни на квартири і пропонувалося взяти заяви від охочих сплатити (звісно, все відразу). Про тих, хто платити не міг, нічого не було сказано.

Що ж люди?

Микола КОТИГОРОШКО, заступник голови правління ЖБК «Київ-11»: «Ми розуміємо, що в державі немає грошей на пільгові кредити. І підтримуємо Косаківського, який передав будівництво під час мита. Але ніяк не второпав, чому не були використані наші гроші, які вже

зда інфляція? Чому ніхто вже не загадує про той перший внесок, пропонує квартиру за повну вартість? А не ж сотні мільйонів карбованців! У моєму, наприклад, кооперативі так по кішені лише шістьнадцятьом з двохсот двадцяти двох чоловік. Нас кинули напризволяще...»

Володимир КОСТЮК, кооператив «Хімік-21»: «Для багатьох це трагедія. Перший внесок, приміром, за трикімнатну квартиру становив 2 мільйони 400 тисяч. Це було тоді доларів 800. Люди продавали машини, цінні речі...»

Петро КОВЕРГА, голова кооперативу «Знаківців-3»: «Живу з дружиною і двома дітьми в «маосієвській» вже 14 років. В кооперативі — 9 років, на квартирній черзі на підприємстві — 5 років. Навесні 93-го року вніс 700 тисяч карбованців...»

Отже, тисячі людей лишилися біля розколотих почов. Винних, як водиться, немає: І, водночас, є — оте в подібних випадках дуже абстрактне, що називається державою.

Питання життя — дуже delicate. І небезпечне. З тих, що часто стають причиною соціальних вибухів. Тим більше, якщо люди почувають себе одверто ошуканими.

Але бунтувати вони не хочуть. Хочуть сісти за стіл переговорів. Не з чиновниками, які самі нічого вирішити не можуть. Потрібна допомога, в крайньому разі, хоча б з боку «батьків» міста. Люди сподіваються.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

ДЗВОНИ ДУШІ ЛЮДСЬКОЇ

Під такою назвою у Волочиську відбулося обласне свято духовної музики й пісні, організоване Хмельницьким будинком народної творчості та Волинським райнаглядом культури. Свято відкрилося хресним ходом віруючих церковних громад райцентру до будинку культури «Гармонія». Тут виступали хорові, танцювальні та оркестрові колективи художньої самодіяльності з Хмельницького, Кам'янецького, Подільського, Шепетівки, Волочиська, інших районів області. Емоційно піднесено виконували твори Гуно, Баха, сучасних зарубіжних та українських композиторів не тільки досвідчені, а й дитячі колективи, які теж засвідчили високу виконавську майстерність, набуту духовної спадщини нашого народу.

Михайло ВАСИЛАШКО.

САМІ ЗБУДУЄМО МЕТРО

Після того, як уряд України не зміг остаточно визначитися із будівництвом метро у Донецьку, було вирішено, що його споруджуватимуть на кошти з місцевого бюджету. Метрополітєнський округу намічу: розрахунки за виконані роботи здійснюються оперативно. Та ось питання: чи надого вистачить місцевій владі ентузіазму, а головне — коштів, щоб продовжити важливе для гіганта-міста будівництво...

Юрій ДОЩЕНКО.

Київ, 26 жовтня 1994 року. Будівництво нового реабілітаційного центру футболістів київського «Динамо» розпочато в Кончі-Заспі.

На знімку: Валерій Борзов під час церемонії.

Фото Володимира ФАЛІНА.

Перетнулися дві дороги до храму

Небесно-блакитні куполи із золотими хрестами здіймаються над однією з найкрасивіших вулиць Сум. Це Троїцький собор. Споруджували його коштом відомого цукрозаводчика Харитоненка. Виточене сплетіння різних архітектурних стилів робить його унікальним пам'ятником культури. Перша ситова війна перешкодила завершенню будівництва храму, а отже, і його освячення. Можливо, саме тому, що служив в ньому не правили, аїстична вахканалія, коли повсюдно закривали, знищували культові споруди, обминула собор. Десятиріччя стояв він нікому не потрібний, аж поки 1944 року офіційно зареєструвалися релігійна громада, які і передали в користування напівзруйновану під час війни будівлю. Але громада так і не спромоглася зібрати кошти на капітальний ремонт. І в 1959 році звернулася до уповноваженого у справах Російської православної церкви по Сумській області з проханням прийняти від неї собор та церковне майно. Прийняли. А в пам'ятнику архітектури республіканського значення розмістили склад. Завдячує висівали таблицю: «Обережно! Приміщення вальдівська...»

Відтоді спалило сімнадцять літ. Оближковим ухвалив рішення про реставрацію собору і пристосування його під Будинок органної та камерної музики.

Епопея відродження собору у новий іпостасі розтягнулася ще на десять років. Обласному бюджету це обійшлося у кругленьку суму, але витрати не були марні. Святе місце стало центром високого мистецтва, духовним пристанцем для шанувальників класичної музики й хорового співу. Традиційними стали тут фестивалі органної, хорової та камерної музики.

Видно, така вже в собору плагида — бути своєрідним баро-метром суспільного життя.

Кілька років тому Сумське епархіальне управління відновило громаду Троїцької церкви, яка одразу зажадала повернути собор. Мистецькі кола за підтримки широкої громадськості закликали власті не робити цього. Чий аргументи вгамували? Представники релігії суцільно стверджували, що собор в ім'я торжества історичної справедливості має належати церкві. Інша сторона не менш переконливо звертала увагу на ряд історичних моментів. По-перше, свого часу громада добровільно відмовилася від права володіння собором на користь держави, і відбудовувала його держава. По-друге, і найголовніше, щоб повернути громаді собор, треба демонтувати орган, виготовлений відомою чеською фірмою «Рігер Клас» за індивідуальним проектом і пристосований до акустичних особливостей Троїцького

собору. Заодно припинити існування й популярний осередок культури, у той час як Суми є одним з небагатьох в Україні обласних центрів, де нині стільки діючих культових споруд.

Завдаючи добрий воли й розважливості обох сторін, у цьому непростому конфлікті було знайдено тимчасовий компроміс. Тепер у храму два господарі — громада та обласна філармонія. У дні релігійних свят тут правиться служба. А «вікна» між ними відбиваються концерти.

Але погоджувати плани й інтереси стає дедалі важче. Параллельно обурює, що вівтарне місце займає «сатаністський» інструмент, що в центральній частині зали театральні крісла, а богослужіння проходять у пристосованому закутку. Артистам теж не солодко, болять душа за орган. Їм дуже чутливий до перепадів температури й вологості, може «захрипнути».

Усі добре розуміють: становити хиткої рівноваги не може тривати довго. Якщо ж вийде? Причому за питання залишається відкритим. Очевидно лише одне — проблему, яка зачіпає інтереси як віруючих, так і аїстів, не можна розв'язати адміністративно-вказним методом. Надто тонка і вразлива матерія, щоб різати по живому...

Віталій МАКСІМЕНКО.

Суми.

Польська картопля солодша?

Малі підприємства, які ростуть у Херсоні, наче гриби після дощу, інтенсивно вербують наймитів для роботи у Польщі. І охочих вирушити туди більш ніж досить.

На збираних картоплі, буряках, інших городинах добровільно з нашої країни працюють, як то кажуть, віда темна до темна, оскільки поляки відмовляються трудитися у такому високому темпі за межами, на їх думку, гроші. А українці готові на будь-які умови, аби заробити «у пана» щодня 5 доларів — саме стільки платять наймитам господарі. За місяць, як засвідчує практика, в такий спосіб можна заробити 5 мільйонів карбованців. Це десятикратно більше, ніж одержують херсонці на місцевих підприємствах.

Іван КАЛІНИЧЕНКО.

Херсон.

Мета — допомогти реформам

Наша газета вже писала про візит в Україну представницької делегації Фонду підприємництва для західних нових незалежних держав. Ця фундація, ідея створення якої висунув Президент США Б.Клінтон під час свого візиту в Україну в січні 1994 року, має на меті підтримати розвиток приватного підприємництва в Україні, Білорусії та Молдові. Саме про стан та перспективи розвитку в Україні приватного сектора йшлося під час зустрічі керівників Фонду з Президентом України Леонідом Кучмою та Головою Верховної Ради України Олександром Морозом, що відбулася в ході цього візиту.

Голова Фонду підприємництва для західних нових незалежних держав Гленні Гатчінс та президент і директор-розпорядник Фонду Скотт Карлсон люб'язно погодилися відповісти на запитання кореспондента «Голосу України».

— Чи не могли б ви докладніше розповісти про мету створення Фонду і основні напрямки його діяльності в Україні?

Г.Гатчінс. Про створення нашого Фонду було офіційно оголошено Президентом США. Метою нашої діяльності є розвиток приватного підприємництва в Білорусії, Молдові та в Україні, тобто в західних державах СНД. На це Сполученими Штатами через американське Агентство з міжнародного розвитку планується виділити 1 мільйон доларів протягом найближчих чотирьох років.

Фонд, що керується приватною радою директорів, матиме повноваження неупереджено робити інвестиції, надавати позики і пропонувати технічну допомогу новим приватним компаніям і підприємствам у названих незалежних державах, роблячи особливий наголос на підтримці малих і середніх підприємств. Здебільше це будуть приватні фірми та підприємства, що приватизуються з чисельні-

Наші інтер'ю

стю персоналу до 2500 чоловік. Саме допомогу у створенні потужного приватного сектора ми вважаємо важливим внеском уряду США у підтримку процесу реформ в Україні.

— Припустимо, що хтось із українських підприємців захоче отримати від вашого Фонду кредит чи залучити інвестиції. Як він має діяти?

С.Карлсон. Перш за все він має скласти докладний бізнес-план. Тобто описати основні напрямки діяльності. Дуже важливо, щоб продукція, яку плановано випускати, мала збут, бо підприємству будемо тільки життєздатні та перспективні фірми.

Якщо після попереднього розгляду пропозиції Фонд визнає її за перспективною, буде призначено групу фахівців для більш докладного вивчення. Весь процес має тривати не більш як два місяці. Він включатиме розгляд заявки, запит про надання додаткової інформації, відвідини компанії.

— Ви мали численні зустрічі з українським керівництвом. Які враження від них залишилися? Як би ви взагалі охарактеризували хід економічних перетворень в Україні?

Г.Гатчінс. Ми мали нагоду поговорити з Президентом Леонідом Кучмою і головою парламенту Олександром Морозом про цілі і програму реформ в Україні. Ми розуміємо, що реалізація цієї програми тільки-но розпочалася і для втілення її потрібна мужність. Але іншаке й бути не може. Усі держави рухаються вперед. Якщо Україна теж не набере обертів, реалізуючи економічні реформи, то відстане і залишиться позаду. Нас дуже надихнуло те, що українське керівництво з надією дивиться у майбутнє, а не оглядається на минуле. І ми тут для того, щоб допомогти йому в реалізації цих планів.

— Одне з положень програми ді-

яльності вашого Фонду передбачає купівлю частки власності підприємств, у які ви інвестуєте. Чи не боїтеся, що це сприймуть як спробу встановити контроль над важливими економічними об'єктами?

Г.Гатчінс. Ми не ставимо такої мети. Ми лише плануємо співпрацювати з українськими підприємцями як партнери і допомогти у їхньому становленні. Наше завдання — підвищити потенціал українських підприємств, українського ринку та українських споживачів. От і все, що прагнемо.

— Які мотиви спонукають вас — відомих бізнесменів, узятися за цю справу?

С.Карлсон. Я керувався здебільше бізнесовими можливостями. Останні три роки працював у різних країнах Центральної та Східної Європи. У вашому регіоні, безумовно, є добрі можливості для інвестування.

Г.Гатчінс. У США вважають за норму, коли бізнесмен ще й займається суспільною та благодійною діяльністю. Крім того, мене особисто попросили очолити Фонд Білл Клінтон, а це не та людина, якій легко сказати «ні». Він підкреслює, що розвиток приватного сектора в Україні дуже важливий, крім того, він обіцяв Президентіві України сприяння в цьому напрямку. Дуже важливо зрозуміти, що саме розвиток приватного сектора приводить до успіху реформ і економічного зростання. Намагаючись отримати свій прибуток, підприємств створює нові робочі місця і сприяє економічному зміцненню держави. А саме такого зміцнення сьогодні прагне досягти Україна, провалячи реформи.

— Дякую за розмову.

Він інтер'ю

Тимотій ПРОКОПЕНКО.

Хто очолить Францію — покажуть вибори

Прем'єр-міністр Франції Едуард Балладюр оголосив про своє бажання взяти участь у боротьбі за президентське крісло, господар якого зміниться навесні наступного року. Очевидно, його головним суперником стане нинішній мер Парижа, «брат по партії» Жак Ширак. Лідер партії Об'єднання у підтримку республіки і її кандидат у Президенти на попередніх виборах Жак Ширак свого часу фактично поступився Балладюру місцем у Матіньонському палаці, відомившись очолити уряд.

Інша несподіванка: Президент Франсуа Мitterан, який 14 років очолював Францію і тепер відмовляється боротися за своє крісло через хворобу, раптом досить тепло висловився на адресу давнього «суперника» Жака Ширака, і навпаки — дозволив

критику у бік Балладюра. Найбільший козир останнього — початок виходу держави з економічної кризи. Проте Мitterан закликає, щоб піднесення виробництва у Франції позбавило, передусім, із сівотою тенденцією до цього.

Крім названих двох кандидатів на пост Президента Франції, очевидно, претендуватиме голова Європейської комісії, член Соціалістичної партії Жак Делор, шанси якого також досить великі. А офіційно передвиборна кампанія розпочнеться з січня наступного року.

Наталія ФІЛІПЧУК.

На знімку: «брати по партії» і конкуренти у боротьбі за крісло Президента Едуард Балладюр і Жак Ширак.

Власкоре повідомляють

Форма довільна, зміст один

В Алмати нещодавно відбулася міжнародна конференція з продовження Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Представники Української держави Надзвичайний і Повноважний Посол України в Казахстані Віктор Богатир знову заявив про те, що наша країна не підписує даного моменту цей документ. Одна з відомих казахстанських газет — «Панорама» попросила його прокоментувати дану позицію.

В.Богатир заявив, що Україна готова підписати цей документ, але з певними гарантіями. А текст гарантій, на думку посла, міг би бути викладений у формі багатостороннього документу, підписаного главами держав чи урядів США, Росії, Великобританії та Франції, з одного боку, і Україною — з іншого. Таким документом може стати меморандум.

Відповідаючи на численні питання щодо останньої зброї, посол пояснив ситуацію в економіці України. Він високо оцінив атомні двосторонні угоди між Казахстаном і Україною, котрі, на його думку, дають можливість відновити економічні та культурні зв'язки.

Тетяна КОСТІНА.

Алмати.

Угорський калейдоскоп

Клінтон і Бєлцин їдуть до Будапешта?

Наприкінці листопада нинішнього року в Угорщині, вперше з країн Східної Європи відбудеться чергове засідання Соцієтерну. Зокрема, розглядатиметься питання про вступ до організації Угорської соціалістичної партії.

А вже на початку грудня у Будапешті засідатимуть члени Народи з питань безпеки та співробітництва. За словами прем'єра Угорщини Д.Хорна, крім його колеги з багатьох країн світу, очікується також приїзд президентів США Б.Клінтона та Росії Б.Бєлцина.

Ти співпрацював з тасманою поліцією?

Після майже чотирьохрічних дебатів у країні розпочали так зване «просвітчування» біографій відомих діячів держави з тим, аби переконатися, чи не співпрацювала та чи інша особа з тасманими службами колишньої «комуністичної» УНР. Для цього створено спеціальний орган у складі трьох фахівців. Згадану процедуру насамперед пройдуть судді, котрі в подальшому розглядатимуть справи. Після них — депутати парламенту, міністри та члени уряду, інші провідні діячі, загалом понад 15 тисяч чоловік.

Мер просить зменшити квартплату

Головний мер Будапешта (саме так звучить його посада) Габош Демсвй звернувся до керівників районних самоврядних установ з проханням не підвищувати в нинішньому році і так досить високу квартплату. Згідно з чинним законодавством, головний мер може тільки просити про подібно своїх молодихших за посадами колеги, який надано право підвищувати квартплату. Окремі керівники районних адміністрацій скористалися цим, що викликало зрозуміле обурення людей, насамперед пенсіонерів.

Хто подруга Президента

На це запитання шукає відповідь у своїй новій книзі «Червоні ліжкі» (від слова «ліжко») відома в минулому угорська співачка, а нині автор вже поштої подібної за змістом книги Шарлота Золотой. А останній твір розповідає про коханок та подруг російських правителів від Миколи II до Бориса Бєлцина. Книга вийде у світ восени нинішнього року.

Будапешт.

Микола ГОРВАТ.

Річниця

Під прапором свободи

Сьогодні Алжир святкує сорокову річницю початку визвольної боротьби

Війна за свободу тривала 7 років, і незалежність була сплачена дорогою ціною: загинуло більш ніж півтора мільйона чоловік, зруйновано 8 тисяч населених пунктів.

Перші роки незалежності були важкі, враховуючи ліхотийний колоніальний спадок: масові пересування населення, нестача кадрів, порожня скрабіння, передавання харчів, закинуті цілі галузі тощо.

Стратегія відновлення природних багатств та політика економічного розвитку, котра провадилася під час виконання п'яти національних планів розвитку, дали змогу виконати широкомасштабні програми із залучення інвестицій, що перетворило Алжир на величезну промислову будову. Досягнувши на початку 80-х років темпів зростання промислового виробництва у 8% щорічно, інвестувалися за 20 років більш ніж 1000 мільярдів алжирських динарів, електрифікувалися більше 80% території, охопилися шкільною освітою більше, ніж 6 млн дітей, Алжир у кінці 80-х — початку 90-х років знову зіткнувся з серйозними проблемами. Це змусило різні уряди, що весь час змінювали одне одного, переглянути весь комплекс принципів функціонування економіки і розпочати перехід до ринкової економіки.

У політичному плані набуття чинності новою Конституцією від 23 лютого 1989 р. відкрило нову сторінку в історії, поклавши край однопартійній системі.

На міжнародній арені Алжир прагнув до конкретного впровадження в життя ідеалів ООН. Це виражається у розвитку стосунків дружби і співробітництва з усіма державами. І цілком природно, що Алжир був однією з найперших країн, що визнали Україну і встановили з нею дипломатичні відносини.

Нині вітаємо алжирський народ з його знаменним днем.

Продиктовано в номер

У західному таборі немає згоди

Європейські країни продовжують виступати проти зняття міжнародного ембарго на поставки зброї до Боснії. Про це заявив міністр оборони Франції Ф. Леотар після переговорів, що відбулися в Сараєво з керівником боснійських мусульман, А. Ізетбеговичем. Він попередив, що буде відновлено громадянську війну, якщо в ООН приймуть резолюцію щодо зняття ембарго на продаж зброї до цього регіону. Йдеться насамперед про мусульманську сторону. На цьому наполягає США, тоді як інші країни, постійні члени Ради Безпеки ООН, виступають проти.

Якщо буде прийнято текст, який механічно дозволить таке постачання через порту, то європейські країни заявлять, і першою з них Франція, що «блакитні кашки» з Боснії буде виведено.

Загрози не припиняються

Ісламський рух опору Хамас виступив із загрозами «завдати ударів по ізраїльським цілям та інтересам у всьому світі». В заяві цієї екстремістської палестинської організації містяться й звинувачення на адресу Сполучених Штатів, які, за переконанням Хамас, нині «відіграють несправедливу роль у регіоні і упереджено ставляться до подій на Близькому Сході».

Ще раз про конфлікти із... законом, який створили депутати Рокинівської селищної Ради Луцького району, що на Волині

Не буде перебільшенням, коли скажу: ця історія — унікальна в судовій практиці Волині. А може, і України. Принаймні, у Волинській області такого нехтування судових рішень ніхто не пам'ятає. А суть справи така. В червні 1993 року завідувачку дитсадком «Барвінок» Ганну Вороняк за рішенням сесії Рокинівської селищної Ради було звільнено з роботи. Ганна Северинівна вважає таке рішення несправедливим, а тому звертається до Луцького міського суду із задоволенням про поновлення її на роботі. 26 серпня 1993 року міський суд ухвалив рішення про звільнення Ганни Северинівни на попередній роботі. Через кілька днів селищна Рада розглядає рішення міського суду і виносить свою ухвалу: «Рішення Луцького міського суду прийняті до відома». Голова селищної Ради Микола Демидович з рішенням суду не погоджується, пише касаційну скаргу голові Волинського обласного суду. Наприкінці вересня 1993 року судова колегія у цивільних справах Волинського обласного суду рішення Луцького міського суду від 26 серпня 1993 року залишає без змін. Селищна Рада не виконує ухвали, не скасовує рішення про звільнення Ганни Вороняк з посади.

Микола Демидович офіційно заявляє: «Нинішній склад народних депутатів своє рішення про звільнення Вороняк Г.С. з посади зав. дитсадком не відмінить». У цю справу втручаються прокурори району, області, керівники управління юстиції області, народні депутати України, працівники обласної та районної Рад, але... рішення суду не виконують. Про те 26 листопада 1993 року писала газета «Голос України» в статті «Конфлікти... із законом», звертаючись до Верховного суду й Генерального прокурора України з вимогою, щоб справа, що на Волині не знають, як виконати рішення суду, але на виступ газети ніхто не зреагував. Коли так, то можна й надалі творити беззаконня, адже винні не несуть за це жодної відповідальності. Навпаки, керівники селищної Ради ходять в «героях», молять, бачите, як ми «сміливі»: що хочемо, те й робимо, а закон для нас, що дишло...

У моїх словах нема перебільшення. Ця історія гідна того, щоб занести її до Книги рекордів Гіннеса. Миркуйте самі. Микола Демидович про «справедливість» звертається до Верховного суду України, а згодом 14 березня 1994 року одержує відповідь, в якій сказано: «Позивачка (тобто Вороняк Г.С. — Прим. автора) не допускає грубого порушення трудових обов'язків, а тому незаконно звільнена... На здоров'я глядз — усе зрозуміло. Але голова селищної Ради відповів з Верховного суду коментує по-своєму: «Відповідь поверхова і неаргументована...». Ці слова Микола Демидович сказав мені в квітні цього року в своєму кабінеті у присутності начальника цивільно-судового відділу обласної прокуратури Євгена Вороняк. Як бачимо, навіть вища судово-інстанція України, яка авторитарно для службової особи селищної Ради. У Миколи Васильовича залізне алібі: «Звіль-

няла з посади Вороняк сесія селищної Ради».

Як же все-таки ми навчилися уникати особистої відповідальності за свої особисті вчинки. А хіба депутати селищної Ради мають право не виконувати рішення суду? Де це записано? Тоді чому це рішення, про яке знають нині всі судово-прокурорські інстанції Волинської області й України, не виконують? В мене таке враження, що робиться це спеціально, комусь вигідно, щоб у нашому суспільстві панував хаос. Голова Луцького районного суду Петро Фіалок порушує кримінальну справу проти голови виконкому селищної Ради Миколи Демидовича за невиконання ним рішення суду і передає матеріали до районної прокуратури для доперення до слідства. Прокурор району Володимир

Аномалії

Лотоцький закриває цю справу. Як мені, сказав перший заступник начальника управління юстиції у Волинській області Олександр Винокуров, прокурор району не зреагував і на окрему ухвалу обласного суду від 10.03.1994 року, в якій судова колегія поставила питання про припинення позову в регресному порядку про відшкодування шкоди за рахунок винних осіб. А рахунок іде на мільйони. Десятки й сотні мільйонів. Після цього періодично звертається до суду з позовами про стягнення зарплати за час вимушеного прогулу, а Луцький районний суд постійно їх задовольняє. З розрахункового рахунку селищної Ради на користь Ганни Вороняк уже стягнуто 7 мільйонів карбованців. Майже півтора року в Рокинівській селищній Раді одностайно одержують зарплату. І це за нашої загальної бідності.

Мало того. В червні цього року Ганна Вороняк звернулася до районного суду з позовом до Рокинівської селищної Ради про стягнення 150 мільйонів карбованців за заподіяння їй моральної шкоди. І ось маємо рішення суду: «Позов задовольнити частково. Стягнути з Рокинівської селищної Ради народних депутатів на користь Вороняк Ганни Северинівни 10000000 карбованців (сто мільйонів крб.) моральної шкоди». Ганна Вороняк ці гроші вже одержала. Тепер кажуть, що вона готується звернутися до суду з позовом про стягнення з бюджету селищної Ради... 300 мільйонів карбованців... І жінка має право. На її боці закон. У депутатів селищної Ради, які своїми несправедливими рішеннями створюють таку безпрецедентну ситуацію, грошей не болять. Гроші ж не з власної кишені...

Щоправда, після цього відбувається сесія селищної Ради, на якій було скасовано рішення про звільнення зав. дитсадком Вороняк Г.С. з займаної посади 30 червня 1993 року». Голова Ради видає розпорядження про поновлення Ганни Северинівни на посаду завідувачки дитсадку «Барвінок». Це на папері. А на ділі все далеко не так. То хтось заховорів, щоб зробити передачу, то колектив дитсадку не пускає Вороняк в приміщення, то якась інша причина. Провідний спеціаліст обласного управління юстиції Файна Олексюк це так зване

поновлення на роботі прокомментувала так: «Все було зроблено для того, щоб практично не допустити Ганну Вороняк до роботи».

У цю ганебну тяжбу втручаються перші керівники Луцького райвиконкому, виступають на сесіях селищної Ради, що рішення суду саля виконати... Заступник голови райради Ігор Саламан письмово дає відповідь Ганні Вороняк: «Голову Рокинівської селищної Ради Демидовича зобов'язано негайно розв'язати питання поновлення Вас на роботу...». Це було 18 серпня 1994 року. А 31 серпня 1994 року чергова сесія селищної Ради знову розглядає питання про поновлення Вороняк на роботу, де вже скасовує своє рішення від 30 червня 1994 року як незаконне, прийняте з порушенням... Тепер Ганна Вороняк не має права бути поновлена на роботу. Даруйте, але в такому разі кажуть: «Цирк на дроті...». Ось уже півтора року депутати селищної Ради тільки тим і займаються, що справою Вороняк. То вони щось приймають, то скасовують, то пишуть скарги, але не виконують головного: рішення суду.

Краще у Рокинів робили б діло, іде зима, а проблем дуже багато, — сказав у розмові зі мною заступник голови Луцької районної Ради Юрій Горбенко. Торік у квартирах селища довго не було тепла, треба подумати, щоб не повторилося таке цієї зими. В бюджеті грошей і так нема, що ж їй тітять на вітер...

То чому ж ми серйозно не питаємо з тих конкретних людей, які творять зло? Ажте правдиві їхні відома. І не права, бо, моваля, таке наше законодавство, що нічого не можна зробити. Якщо йти цим шляхом, то де гарантія, що завтра депутати Рокинівської селищної Ради не приймуть рішення... про відкриття селища від України? Або не скажуть будь-якій невіглазній ім указ Президента України? І це цілком реально. На очах у всіх твориться беззаконня, а до винних ніхто не застосовує правових санкцій. Цікавите беззаконня. Хіба не так? Якщо навіть депутати діють усередині чинного законодавства, то що, на них нема управи? Коли так, то, даруйте, в нас нема держави. Навіщо тоді органи прокуратури, юстиції, суду...

І на закінчення отакій стрих. Нещодавно я був у Рокинів як першим заступником начальника управління юстиції у Волинській області Олександром Винокуров. Даремно Олександр Михайлович старався переконати керівників виконкому селищної Ради, що діють вони незаконно, рішення суду саля негайно виконати. У цих людей своє уперта думка. Один з присутніх депутатів, коли ми вийшли на вулицю, сказав так:

— Ви пишете, робіть, що хочете, а буде так, як ми захочемо...

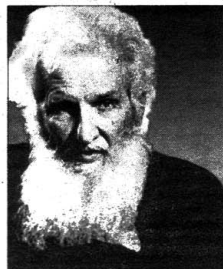
Слів нема, щоб щось відповісти. Але все-таки я це раз написав про ці конфлікти із законом. А може, хто з відповідальних працівників Генеральної прокуратури чи Верховного суду України прочитає все це, задумається? Зрештою, має ж такі Закон сказати своє слово. Бо навіщо тоді розмови про правду державу...

Богдан БЕРЕКЕТА.
Волинська область.

Апостол

Календар «ГУ»

1 листопада 1944 року помер митрополит Української греко-католицької церкви Андрей Шептицький

Під кінець другої світової війни, а саме — 1 листопада 1944 року, в митрополітських палатах на Святоюрській горі у Львові упокоївся в Бозі його довголітній слуга — митрополит Галицький Андрей граф Шептицький. Ця поминальна дата була визначена всією Вселенською католицькою церквою, але передусім і схиною глибоко — греко-католицькою, довголітнім главою якої був Андрей граф Шептицький. Його майже постійне перебування на митрополітському престолі позначене зростанням релігійної та громадсько-політичної свідомості українців, що набуло прояву у виробленні духовної відпорності на вплив безбожних комуністичних ідей, поширюваних серед галицької молоді. Митрополит був глибокомотивованим монахом з пророчою контемплативною нізою тих нещастя та ударів, які спа-

дуть на його Церкву та її вірних. Проте мав митрополит також візію великого майбуття Христові церкві, тому ще своє життя працював за відновлення східної і західної гілок Христової церкви, єднання всіх християн — дітей Божих в єдиній соборній, апостольській церкві.

Він був ініціатором скликання з'їзду і конгресу у місті Велеграді в Моравії, на яких, починаючи з 1907 аж до 1936 року, представники католицької і православної церкви обговорювали і дискутували ідеї єднання східної і західної церков. Пізніше, вже на початку 60-х років, ці ідеї набрали, так би мовити, характеру вселенського. На Соборі Ватикану II за свої старання щодо єднання всіх християн слуга Божий митрополит Андрей був названий благословним єдиним. Служив писав про нього отець доктор Іван Гринько: митрополит Андрей Шептицький «як апостол замирення і миротворення між східною і західною церквою, як і як непомітний покровитель християнського порозуміння...» — добре відомий на Сході й Заході...

Його думки, ідеї актуальні й сьогодні, коли український народ, у нових політичних реаліях, шукаючи свого місця в європейському домі, прагне до єднання з усіма християнами. Нині звертається безпідставний процес, і є надія, що 1996 року до ковілею 400-річчя Берестейської унії слуга Божого митрополита Андрея буде проголошено святом.

Іван ГРЕЧКО,
голова клубу
греко-католицької інтелігенції.
Львів.

Перше враження

ЛОВИ

«Молоде вино» — так називається книжка віршів найомодніших поетів України — тріох відомих і зовсім не знайомих читачеві.

Утім, у цій збірці все незвичне, небуденне і зрештою таке, якого, очевидно, й має бути поезія, з якою ми досі просто не мали справи в такому масштабі. Адже ж наші унікальні дари майстри слова спочатку були трибунами, громадянами, а вже потім за сукупністю й співними свого часу. А ці поети — поет і громадянин — не завжди співпадають за внутрішнім сенсом.

А тут з перших сторінок (антологія укладена за алфавітним порядком імен авторів) поринає у вільну стихію, де відбуваються щасливі лови слова як засобу самовираження. Із завзяттям молодості покоління, котрі для багатьох з нас є воістину ідеєю інсепція, відкривається на сторінках розкуто, без найменшого кокетства, — серйозно, настільки. Молоді поети не лаються з укорочаним дном, не відкачують його, не інтелектуально винищують, адовольняються граційністю й повнотою власного внутрішнього життя, радістю буття як такого. Не епігностують, не повторюють пройдений кімнос ази, бо вважають, що створені для них, «...» — Юрій Бродський (Микола Хоминський). Тобто це вчорашній день, проведений стап. На двір ж — сьогодні, тепер, зараз.

Відчуваю, що читач, змучений нашими нинішніми проблемами, чеська від цієї сміливі ідеї інсепція страждання борін за щастя, за щастя, майбутнє, пролітати цих слів за «безцінною прожити роки» старшими, ще нині сущими поколіннями. НІ Подвигів Герекла на цій арені не буде, бо є щось вище, а саме — Поезія... Є її самодостатність. І зрештою, як сказав Юрій Бродський, «це поведінкою на трибуні вмірюється достоїнство нашої професії». Тобто є мистецтво, котрє не повторює, не фотографує життя, а дещо його випереджає своїм естетичним аналізом. Тож і не чекайте від цієї «длащити» самостійна на предмет, ким слідує йти? Вони його вже обрали. Це поезія!

— Як? — вигукне розчарований читач. — Отак просторозв'язи й пішли в поезію? «Ні, не просте», — відповім я. А якщо точніше, то знову

Щасливі слова

процитує Максима Розумного (але не тільки його привічне чогорарте!). Ось як він, скажімо, пішов у поезію:

Маршрутом екзотичним
Я вирушив із себе
І буду лиш дотичним
дахів садів і неба.

Завважає, шановний читачу, що таких розумних у збірці — 20, а ще більше доки ще не потрапили до неї! Та в них усе попереду. Бо всі вони гуртуються біля видавництва «Смолоскільки», директором которого є улюблений видавець — пан Олександр Зінкевич, американець-українського походження. Правда, тепер він живе тут, в Україні, й служить, без 25-ми ми просто обійтися не можемо — допомагає нам заповнити прогалини у духовній сфері своїми чудовими виданнями. Пан Зінкевич сказав авторам на презентації «Молодого вина»: «Дякую, що ви є, що ви брали поезію! Знайте: ви мусите бути».

Давайте, гдажемо, коли і хто у нашому недавньому та й сьогоднішньому житті сказав би 20—25 річним поетам так багато і надрукував «би їхні вірші! А тут — ціла антологія. Мало того, вони самі, оці 20, — 25-річні, й уклали, й написали, й виступили у статтю й — післяслово. І надалі під опікою пана Зінкевича збираються працювати для розширення свого творчо-мистецького гурту «500», що об'єднує молодих поетів з Києва і Житомира, Львова і Харкова, Херсона й Бердичева, тобто з усієї України».

Звичайно, сумнісний літературних критиків продукту не неюдине бажання «ко кісточки» розбирати кожний рядок, надрукований у збірці «Молоде вино». Звісно, й саме життя щось відкине — вино ж бо ще не вийшло. Але стала важливою подія закладена на майбутнє долю цілої когорти молодого літературного покоління. І вона, ця молодість, не приміє слухати на себе стандартів нинішнього часу. Не тяматися покірно у скрипучому возі за ним. Вона схилю наважилася його випередити!

Людмила БАРАНЕВИЧ.

Запитуєте — відповідаємо

Самими гарантіями ветерани ситі не будуть

З дня прийняття Верховною Радою України Закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» збігло дев'ять місяців. У березні цього року («ГУ», № 52) на прохання редакції заступник міністра соціального захисту України С.Вегер роз'яснив основні положення закону, механізми його застосування.

Здавалося, за цей період можна було б зняти багато питань, що мали на початку введення закону в дію. На жаль, цього не сталося. До редакції, як і раніше, не перестають надходити листи від ветеранів, де вони просто роз'яснюють дію та застосування деяких пунктів і статей закону, а також відповісти на запитання, на які не змогли дошукатися відповіді на місцях. Тому ми знову запрошуємо до розмови заступника міністра соціального захисту С.Вегеру.

— Світлана Анатоліївна, чим можна пояснити потік скарг, нарікань, невдоволення, котрі адресують редакції та й, певно, міністерству ветеранів? Зокрема, на зволаннях на виконання закону скаргається В.Шостак з Новоград-Волинської Житомирської області, О.Бондаренко з Кривого Рога, В.Шевчак з Гуми, що на Волині, та багато інших.

Щодо основних положень і механізмів застосування закону, то тут нема нічого незрозумілого. Інша річ, що подекуди не дуже впадають в око виконанням. Хоча (про це свідчать і ті листи, що надходять до міністерства) є окремі затримання у визначенні статусу ветеранів війни, пов'язані з підтвердженням трудового стажу в період війни. Більшість цих звернень зумовлено затриманням відповідей з архівних організацій, а також установ, розміщених на території СНД.

— Так, усе це можна зрозуміти, але ж ветерани не можуть чекати. Да них кожний день на ліку.

— Згодна. Але що вдіеш, коли для реалізації права на отримання пільг треба ще й юридичне підтвердження. Крім того, фінансово забезпечити виконання пунктів закону дуже важко. Цього, звичайно, не сталося б, якби ще під час розроблення та прийняття Закону можна було врахувати всі фактори, які впливають на нього. Передовсім, це економічний фактор.

Державі, безумовно, ніяк важко знайти кошти, але без них неможливо виконати обіцянки.

Чи не найбільше зв'язано нападати нам від ветеранів з проханнями допомогти одержати автомобіль. Про це пишуть І.Коц з Комсомольського, що на Донеччині, В.Старушко, з Козельщини та В.Вуц з Рудки, що на Полтавщині, Б.Харковий з Луцька та багато інших. Звісно, редакція таких питань не розв'язує. А що може відповісти з цього приводу міністерство?

Наше міністерство одержує автомобілі з ринку керування для інвалідів в обмеженій кількості. Причому, на цей рік ми замовили 91 тисячу автомобілів, але Держкомресурсів через нестабільне фінансування програми соціального захисту виділяв нам тільки 25 тисяч машин. Але нарядчати наїждати навіть ці 25 тисяч, адже завод-виробителів відправив лише близько 9 тисяч автомобілів. До речі, тепер інваліди одержуватимуть замість «Запорожця» з ринку керуванням «Таврію».

— Б.Пішкін з Олександрії, що в Кіровоградщині, М.Тихонов з Вишгорода Київської області цікавляться, коли замість тимчасових довідок видадуть посвідчення ветерана війни?

— Порядок видавання посвідчень та натуральних знаків визначено постановою Кабінету міністрів України від 12 травня 1994 р. № 302. Відповідає за це ланка роботи Міністерства. Воно зобов'язане видавати посвідчення та натуральні знаки протягом 1995 року.

— В.Бородай з Києва, С.Маловичко з Тернополя нарікають на те, що досі не визначено порядок надання компенсацій, п.20 ст.14 закону, а також невідомо, як мають виконувати ст.17, де йдеться про втрати на поховання ветеранів війни за рахунок бюджету?

— На превеликий жаль, ми не можемо забезпечити усіх охочих санаторно-курортними путівками. Тому ті, хто не скористався своїм правом, одержують компенсацію за невизначено санаторно-курортне лікування в органах соціального захисту населення згідно з листом нашого міністерства за № 01-2/34 від 19.09.1992 року.

Щодо виплати допомоги на поховання, то згідно з постановою Кабінету міністрів діє наказ міністерства соціального захисту, фінансів, держжитлокомунгоспу, Фонд соціального захисту пенсіонерів від 2.06.1994 року № 94/6/31/50/08-14-328/7, у якому визначено розміри допомоги на поховання.

— Законом до учасників війни прирівнені сини полків, учні ремісничих училищ, але нічого не сказано про вихованців спецшкол і суворовців. Це питання, зокрема, цікавить С.Симонова з Черкаса, який з 1942 по 1945 рік навчався в 6-й Ленінградській військової артилерійської школі.

— Так, до учасників війни прирівняні сини полків і юнгів, але якщо вони були ними до досягнення свого повноліття. Себто це ті особи, на яких було видано наказ по полку чи кораблю та які були зараховані на всі види військового забезпечення і в разі передислокації йшли разом з ними до місця призначення. Щодо інших категорій (це стосу-

ється і С.Симонова), то надання їм статусу учасників війни законом не передбачено.

— В.Караулов з Коростинської Житомирської області запитує, чи мають право на безплатний проїзд пенсіонери МО СРСР?

— Згідно з постановою Кабінету міністрів України № 334 від 17 травня 1993 року, правом безплатного проїзду користуються пенсіонери за віком. Пенсіонери МО не підпадають під цю постанову. Можливо, це питання буде враховано під час прийняття закону «Про статус ветеранів військової служби».

— Особи, котрі підпадає під дію закону «Про статус ветеранів війни...», було виплачено відсотки від акцій (доход за 1993 рік). Чи оподатковують ці дивіденди податком? Запитує юристконсульт Т.Олійник з Алчеської Луганської області.

— Ці питання — компетенція податкової інспекції. Податкові органи на підставі поданих громадянами декларацій про доходи обчислюють сукупну річну суму податку. Під час її обчислення з оподаткованого доходу вилучають встановлений чинним законодавством неоподатковуваний мінімум.

— Чи мають право на пільги в оплаті квартири, комунальних послуг ветерани Збройних Сил? Такі питання адресувати редакції О.Гришин з Алашанської Віницької області, Б.Мокроус з Донецька.

— Пільги зазначеним особам надано Указом Президента України № 35/94 від 4 липня 1994 року «Про статус ветеранів військової служби, гарантії їх соціального захисту». Доручено також Кабінету міністрів підготувати і до 31 грудня внести на розгляд до Верховної Ради проект закону «Про статус ветеранів військової служби».

— В.Стеченко з Києва пише, що правом безплатного першочергового зубопротезування (крім протезування з дорогочинних матеріалів) не можна скористатися, бо, насправді, неможливо замовити зуби навіть з пластмаси. Усюди змушують платити. Як реально забезпечити це право?

— Безплатне зубопротезування для ветеранів передбачено законом і, звичайно, його ніхто не може скасувати. Інша річ, що далеко не підприємливі матеріали наші лікувальні заклади. Хоча наголосити, що за надання цих пільг відповідає Міністерство здоров'я.

— Дякую за роз'яснення.

У цьому матеріалі ми зупинились лише на деяких аспектах соціального захисту ветеранів. Бо охопити той потік запитань, що йдуть на нашу адресу, просто неможливо.

Часто-гостро до редакції звертаються з незначними питаннями, які, на нашу думку, можна було б беззастовно розв'язати на місцях. Безумовно, є і серйозні проблеми, котрі потребують нагального втручання, до того ж на найвищому рівні. Тому цього року Верховною Радою передбачено розглянути і внести зміни та доповнення до Закону про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту.

Надія КУЗНЕЦОВА.

3 життя лідерів та аутсайдерів

Чемпіонат країни з футболу. Вища ліга. 14-й тур.

Металург — Шахтар 1:5.
0:1 Кривенцов (14), 0:2 Орбу (39), 0:3 Петров (55, з пенальті), 0:4 Кривенцов (58), 0:5 Петров (67), 1:5 Ванін (73). На 82-й хв. Ванін не реалізував пенальті.

Металург: Гребенюк, Кабаченко, Маркін, Дудник, Шевченко, Павлік (Наконечний, 46), Лучкевич (Богатир, 59), Ключик, Ванін, Тищенко (Саприкін, 46), Полтавцев.

Шахтар: Шуктов, Леонов, Смигунів, Яценко (Кущов, 69), Попов, Бабій, Орбу, Погодин (Онопко, 65), Петров, Кривенцов (Матвеев, 65), Воскобойник.

Суддя В.Онуфр (Ужгород). Запорожжя. Стадіон «Металург». 7000.

Динамо — Таврія. 2:1.
1:0 Леоненко (63), 1:1 Опарін (86), 2:1 Ващук (90).

Динамо: Шовковський, Лужний, Ващук, Леженцев, Шаран (Шматоваленко, 73), Ковалець (Мізінь, 73), Анненков (Скаченко, 46), Косовський, Призетко, Леоненко, Михайленко.

Таврія: Левіцький, Дем'яненко, Сєін (Махонін, 81), Голіков, Волков, Куденков, Опарін, Новиков, Росляков, Гайдаш, Антохін.

Покаряж: Волков, Шаран, Леоненко, Дем'яненко (попередження), Гайдаш (видання, 49).

Суддя І.Горожанкін (Кіровоград).

Київ. Республіканський стадіон. 2500.

Нива Тр — Карпати. 2:1.
5:00. 1:0. 2:0 Яворський (57, 60), 2:1 Ліпінський (90). Нива Вц — Кремень. 0:1. 10000. Лукаш (61). На 29-й хв. Гайдаржі (Нива) не реалізував пенальті. Волинь — СК Миколаїв. 0:1. 1500. Забарський (3). На 73-й хв. Бенко (Волинь) не реалізував пенальті. Темп — Торпедо. 0:1. 2000. Аваков (60). Верес — Кривбас. 2:1. 4000. 1:0 Свистунов (51, з пенальті), 2:0 Філімонов (61), 2:1 Салимов (75). Зоря-МАІС — Прикарпаття. 2:2. 4000. 1:0 Місін (6), 2:0 Плетньов (11), 2:1 Юрченко (66), 2:2 Гирчук (78). На 85-й хв. Плетньов не реалізував пенальті. Дніпро — Чорноморець. 0:2. 3000. Гусейнов (31), 0:2 Корнієв (45).

	В	Н	П	М	О
Шахтар	12	2	0	35-5	38
Динамо	10	4	0	33-13	34
Таврія	9	2	4	36-17	29
Дніпро	9	2	3	25-16	29
Чорноморець	8	3	4	24-16	27
Нива Тр	7	0	8	20-17	21
Кривбас	6	3	6	18-17	21
Кривбас	6	3	6	10-10	21
Торпедо	7	0	8	19-23	21
Верес	6	3	6	19-26	21
Карпати	5	4	6	14-18	19
Зоря-МАІС	5	2	8	22-31	17
Прикарпаття	4	4	7	17-23	16
Металург	4	4	7	20-29	16
Темп	3	4	8	12-17	13
Нива Тр	3	3	8	16-21	12
Волинь	3	2	10	11-28	11
СК Миколаїв	3	1	11	11-33	10

Цей тур запам'ятався чотирма нерезультативними пенальті. 1. Дніпро — перемога аутсайдерів, які, схоже, з наблизненням фінішу першого кола постаралися вирвати все, що можливо. Та-

даю, неодмінно посилили гру миколаївський клуб, який віднедавна очолює відомий фахівець Євген Кучеревський. Наразці, команда під його керівництвом святкувала перемогу, причому в гостях. Хороший симітом.

Цікавини виявилися баталії за участю лідерів. Особливо вражала перемога донецьчан. Адже всі часи калі сюрпризу від «Металурга», який нещодавно очолює Олександр Тохан. Останнім часом заборіжці виступали успішно. Але цього разу рідні стіни їм не допомогли, як і дніпропетровцям у грі проти «Чорноморця».

Особливе місце відводиться київській зустрічі «Динамо» і «Таврії». Кримчани в нинішньому чемпіонаті виступають рідко і цілком справедливо перебувають у лінійчій групі. Але гра вийшла на таку яскраву, як очікувалося. Хоча були все ж цікаві моменти. Скажімо, гол, забитий Віктором Леоненком зі штрафного метрів з 20 «дубово-серебряніков». Красиве влучення метрів з сорока потужним ударом Андрія Опаріна. Особливо похвали заступову віра динамістів у перемогу, їхня боротьба до останньої секунди. Навіть вияви справжнього пренебрежіння. Щоправда, гості були невдоволені окремими діями арбітра. Однак про це ви дізнаєтесь в одному з наступних чисел нашої газети, де ми опублікуємо інтерв'ю з начальником «Таврії» Романом Ароновим.

А цього разу всіх більше цікавило «Динамо», яке завтра в Парижі зіграє повторний поєдинок з ПСЖ.

— Сьогодні гра у нас не вийшла, — сказав один з динаміських тренерів Анатолій ДЕМ'ЯНЕНКО. — Але гравців неважко зрозуміти. Дехто з них намагався перестархуватися перед важким паризьким матчем. У столиці Франції на нас чекає складне випробування. Хоча й готувалися до нього ретельно і старанно.

Складається враження, що новобранці «Динамо» мігмо залишитися чужими.

— Так, це вірно. На старті вони мали бадьоріший вигляд. Але дивного в цьому нічого немає. Адже систему тренувань запропонував у київському «Динамо», здатний витримати не кожний. До того ж, навантаження на наших гравців нинішнього сезону випали справді титанічні. Доводиться виступати одночасно на кількох фронтах: в національному чемпіонаті, розіграші Кубка країни, Лізі чемпіонів і в складі збірних України. Але тільки найсильніші, найтерплячіші, найвигірліші стануть динамістами Києва...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Першість країни. Перша ліга. 18-й тур. Бажанович — Ворскла — 2:3. Сталь — Ворскла — 3:0. Закарпаття — Поділля — 0:0. Карпати — Букovina — 2:1. Скала — СвІТ — 1:0. Кіровоград — Нафтовик — 1:0. Поліграфтехніка — Металург — 2:1. Дніпро — СК Одеса — 1:0. Зірка-Нібас — Динамо-2 — 1:0. Нафтовік — Хімік Жт — 2:0.

Баскетбол. Чемпіонат країни, вища ліга. Чоловіки. Київ. Баскет — Азовмаш — 130:120.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДІЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОН: для довідок 441-89-23; телефакс — 224-72-54; від редакції 441-89-34, 441-89-44.
• Републіка не повертає.
• Істинування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КІП № 1 від 18.09.1990 р.

• За зміст та достовірність інформації у рекламно-публікаційній діяльності несе відповідальність автор.
• Редакція не закликає підняти позицію авторів публікацій.
• За точність викладення фактів відповідальності несе автор.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 68955.
Тираж 383117.

Газети надруковано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голос України».